

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายในการใช้ชีวิตคู่ของบุคคลซึ่งมีความหลากหลายทางเพศในระบบกฎหมายไทย
คำสำคัญ	หลักความเสมอภาค / หลักสิทธิและเสรีภาพ / การใช้ชีวิตคู่ของบุคคลซึ่งมีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย
นักศึกษา	ประณต กางดวง
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ภัญญิญา สิริบวรพิพัฒน์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2564

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติและให้การรองรับในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน รวมไปถึงหลักการพื้นฐานที่บุคคลย่อมมีความเสมอภาคกันในทางกฎหมาย หลักการห้ามเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุความแตกต่างเรื่องเพศจะกระทำมิได้ โดยต้องยอมรับว่าในสังคมปัจจุบัน โครงสร้างทางสังคมและโลกาภิวัตน์ที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก บุคคลซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ มีรสนิยมทางเพศหรือคู่รักที่มีเพศเดียวกันจำนวนมากใช้ชีวิตร่วมกันอย่างครอบครัว ในขณะที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายยังมิได้รับรองให้บุคคลเหล่านี้สามารถทำการจดทะเบียนสมรสกันได้ เป็นเหตุให้บุคคลเหล่านี้ต้องเสียสิทธิตามกฎหมายหลายประการ ซึ่งในสังคมไทยก็ยังคงมีความเชื่อ ค่านิยม ที่เน้นรูปแบบของการสร้างครอบครัวที่ให้การยอมรับคือระหว่างชายและหญิงเท่านั้น

จากการศึกษาสภาพปัญหาสิทธิในการใช้ชีวิตคู่ การสร้างครอบครัวของกลุ่มบุคคลซึ่งมีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยนั้น พบว่า การจดทะเบียนสมรสของกลุ่มบุคคลดังกล่าวฯ ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 ซึ่งได้บัญญัติรับรองการสมรสระหว่างเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น จนทำให้ขาดสิทธิหน้าที่ที่พึงมีต่อกัน และสิทธิพึงที่จะได้รับจากการใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน ทำให้ยังคงเกิดความเหลื่อมล้ำกันในการที่จะได้รับความคุ้มครองในการสร้างครอบครัวอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนพึงมีในฐานะประชาชนพลเมืองของประเทศ

ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการยืนยันหลักการในการควบคุมครองครองรับในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมถึงหลักความเสมอภาคตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และหลักกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเสนอแนะว่าหากมีการแก้ไขบัญญัตินิยามศัพท์เพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้มีการบัญญัติรับรองในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ หรือความเสมอภาคให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยการบัญญัติคำว่า “บุคคลซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ” ไว้โดยตรงในรัฐธรรมนูญ หรือมีการบัญญัติกฎหมายพิเศษ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พุทธศักราช.... เพื่อรองรับการใช้ชีวิตคู่ของบุคคลซึ่งมีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งจะทำให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียมกันทุกคนในฐานะพลเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน ซึ่งมนุษย์ทุกคนควรมีสิทธิเสรีภาพในการก่อตั้งครอบครัวอย่างเสมอภาคกัน โดยต้องคำนึงอยู่เสมอว่าสิทธิเสรีภาพในการก่อตั้งครอบครัวเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกผู้ทุกนาม ไม่จำเป็นว่าเฉพาะแต่ชายและหญิงเท่านั้น

THEMATIC TITLE	LEGAL PROBLEMS OF MARRIED LIFE OF DIVERSE-SEX PEOPLE UNDER THAI LAW SYSTEM
KEYWORDS	EQUALITY / RIGHT AND LIBERTY / MARRIED LIFE OF DIVERSE-SEX PEOPLE
STUDENT	PRANOTE KANGDOUNG
THEMATIC ADVISOR	ASSOCIATE PROFESSOR PHATTHIYA SIRIBORWORNPIPHAT
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2021

ABSTRACT

This research aims to study the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560, recognizes that human dignity, rights, and liberties of Thai people shall be equally protected under the law. All people are equal before the law. Unjust discrimination against a person on the grounds of sex or gender differences is prohibited. Currently, it's undeniable that the globalization trend has significantly changed the social structure. Nowadays, people with diverse sexual orientations, same sex people, and alternative sex people (LGBTQI people) are becoming union, while the governing law does not recognize marriage certificate registration for them. This absence have been deprived them the rights they are supposed to enjoy. In Thailand, there is still the social norm of recognizing of traditional marriage between a man and a woman.

According to the study of the problems involving with the rights of couples, and LGBTQI people's family starting in Thailand, the finding reveals that people falling within this group are not allowed to have the marriage certificate since Section 1448 of the Civil and Commercial Code of Thailand merely recognize the solemnization between men and women. The Code does not refer to rights and obligations among same-sex couples. This absence does cause the inequality of right protection since family starting is the fundamental right of human that should be recognized and protected by the state.

The researcher herein insists the doctrine set forth in the B.E. 2560 Thai Constitution, namely human dignity, rights, liberties, and equality, as well as the general principles of international law. Constitution of the Kingdom of Thailand, B. E. 2560, is supposed to be amended to explicitly protect human dignity, rights, liberties, and equality of LGBTQI people or “people with gender-diversity”. Otherwise, a specific law should be enacted. At the present, in Thailand, the Identity and Sexual Orientation Act Draft is on the reviewing procedure. The researcher believes this law shall recognize LGBTQI people's rights to equally enjoy the right to have their family before the same constitution regardless of their genders or sexual orientations. This right is regarded as the fundamental right of human which is not limited to merely be enjoyed by men and women.